

OTSUS

04.06.2008.a nr 5.1-5/08-026KO

Koondumisele nr 13/2008 TKM Shoes OÜ / Aktsiaselts ABC King / OÜ ABC Saare osa loa andmine

Koondumine

16.05.2008.a esitas TKM Shoes OÜ esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid TKM Shoes OÜ, füüsiline isik Mikko Tapio Kuosmanen, OÜ ABC Saare ja füüsiline isik Kalmer Mäekallas 13.05.2008.a aktsiate müügilepingu (edaspidi Leping). Lepingust tulenevalt omandab TKM Shoes OÜ füüsiliselt isikult Mikko Tapio Kuosmanenilt 90% ja OÜ-lt ABC Saare 10% Aktsiaseltsi ABC King aktsiatest.

Tehingu tulemusena kuulub Aktsiaselts ABC King TKM Shoes OÜ valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 19.05.2008.a ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

30.05.2008.a esitas TKM Shoes OÜ esindaja Konkurentsiametile koondumise teate täienduse, mille kohaselt sõlmisid OÜ ABC Saare, Aktsiaselts ABC King ja füüsiline isik Kalmer Mäekallas 28.05.2008.a käitise müügilepingu. Käitise müügilepingust tulenevalt omandab Aktsiaselts ABC King OÜ-lt ABC Saare jalatsite- ja nahktoodete müügiga tegeleva ettevõtte osa. Tehingu tulemusena ning koosmõjus eespool kirjeldatud tehinguga kuulub ka OÜ ABC Saare osa TKM Shoes OÜ valitseva mõju alla KonkS § 2 lg 4 tähenduses.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks TKM Shoes OÜ (edaspidi TKM), Aktsiaselts ABC King (edaspidi ABC) ja OÜ ABC Saare osa (edaspidi Käitis).

TKM (registrikood 11496257) on Eestis registreeritud äriühing, mille osanik on AS Tartu Kaubamaja. AS Tartu Kaubamaja aktsionär on AS Tallinna Kaubamaja, mille aktsiatest omakorda 67% kuulub OÜ-le NG Investeeringud. OÜ NG Investeeringud aktsiatest 68,75% kuulub OÜ-le NG Kapital. OÜ NG Kapital osad on jaotatud [...] äriühingu vahel:

[...]

OÜ NG Investeeringud kontserni kuuluvad ettevõtjad tegelevad külmutatud toiduainete tootmise ja müügiga, jäätise hulgimüügiga, kaubandussisustuse tootmisega, alkoholi tootmise ja hulgimüügiga, kinnisvara haldamisega, õhutranspordivahendite rendiga, jaekaubandusega (sh jalatsite ja nahktoodete jaekaubandusega), mootorsõidukite hulgi- ja jaemüügiga.

ABC (registrikood 10256976) on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju füüsiline isik Mikko Tapio Kuosmanen. ABC tegeleb jalatsite ja nahktoodete hulgi- ja jaemüügiga.

Käitis on koondumise eelselt OÜ ABC Saare (registrikood 10104634) osa, mis tegeleb jalatsite ja nahktoodete jaemüügiga. OÜ ABC Saare opereerib neljas kaupluses ABC-ga sõlmitud frantsiisilepingu alusel (Zeppelin keskuses Tartus, Port Artur 2-s Pärnus, Kaubamajakas Pärnus, Rae Keskuses Kuressaares).

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

OÜ NG Investeeringud kontserni kuuluvate ettevõtjate 2007. käive Eestis oli üle 6,6 miljardi krooni, ABC käive oli 151 miljonit krooni ning Käitise käive oli u 25 miljonit krooni. Seega antud juhul on KonKS § 21 lg 1 sätestatud käibekriteeriumid täidetud TKM-il ja ABC-l, mistõttu koondumise esimene tehing, mille tulemusena TKM omandab valitseva mõju ABC üle, kuulub kontrollimisele KonKS § 21 lg 1 kohaselt. Koondumise teisele tehingule, mille tulemusena ABC omandab valitseva mõju Käitise üle, kohaldatakse koondumise kontrolli KonKS § 21 lg alusel, kui tegemist samaaegselt toimuvate tehingutega, st TKM omandab samaaegselt valitseva mõju nii ABC kui ka Käitise üle. Juhul, kui tegemist on kahe järjestikku toimuva tehinguga, st TKM omandab kõigepealt valitseva mõju ABC üle ja hiljem Käitise üle, kuulub teine tehing kontrollimisele KonKS § 24 lg 7 alusel, mille kohaselt juhul, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja või samasse kontserni kuuluv ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate või ettevõtjate osade üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitseva mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe majandusaasta jooksul.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

ABC tegeleb jalatsite ja nahktoodete hulgi- ja jaemüügiga. Käitis tegeleb jalatsite ja nahktoodete jaemüügiga. TKM-iga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad Aktsiaselts Suurtüki NK, AS Tallinna Kaubamaja, A-Selver AS ja Tartu Kaubamaja AS tegelevad jalatsite ja nahktoodete jaemüügiga, Aktsiaselts Suurtüki NK tegeleb lisaks ka jalatsite ja nahktoodete hulgimüügiga.

Seega tekib kattuvus koondumise osaliste tegevuste vahel jalatsite ja nahktoodete jae- ja hulgimüügi osas Eesti territooriumil.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ja mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt oli jalatsite ja nahktoodete jaemüügi kaubaturu maht Eestis 2006.a koondumise osaliste hinnangul u 920 miljonit krooni. TKMi (st TKM-iga samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate Aktsiaselts Suurtüki NK, AS Tallinna Kaubamaja, A-Selver AS ja Tartu Kaubamaja AS) käive nimetatud kaubaturul oli 2006.a [...] miljonit krooni ja turuosa [...]%. ABC käive jalatsite ja nahktoodete jaemüügi kaubaturul oli 2006.a [...] miljonit krooni ja turuosa [...]%. Käitise käive nimetatud kaubaturul oli 2006.a [...] miljonit krooni ja turuosa [...]%.

Koondumise osaliste turuosad kokku jalatsite ja nahktoodete jaemüügi kaubaturul moodustasid 2006.a 35,8% ning seega on tegemist horisontaalselt ja vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Koondumise teate kohaselt oli jalatsite ja nahktoodete hulgimüügi kaubaturu maht Eestis 2006.a koondumise osaliste hinnangul u 183 miljonit krooni. TKMi (st Aktsiaselts Suurtüki NK) käive nimetatud kaubaturul oli 2006.a [...] miljonit krooni ja turuosa [...]%. ABC käive jalatsite ja nahktoodete hulgimüügi kaubaturul oli 2006.a [...] miljonit krooni ja turuosa [...]%. Koondumise osaliste turuosad kokku jalatsite ja nahktoodete hulgimüügi kaubaturul moodustasid 2006.a 13,7% ning seega ei ole tegemist horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

TKMi, ABC ja Käitise turuosad kokku jalatsite ja nahktoodete jaemüügi kaubaturul moodustasid 2006.a 35,8%. Koondumise teate kohaselt tegutseb nimetatud kaubaturul üle 20 ettevõtja ning koondumise osaliste suurimateks konkurentideks on jalatsikaupluste kette Walking, Trendexpress ja Jetty opereeriv B.W.T. King AS [...], jalatsikaupluste ketti NS King opereeriv Nittis OÜ, Stockmann AS, jalatsikaupluste kette Reno ja Salamander opereeriv Talwest Grupp OÜ, jalatsikaupluste ketti Sabo opereeriv Kronion OÜ ning jalatsikaupluste ketti Bata opereeriv Elviten OÜ. Lisaks suurematele jalatsite ja nahktoodete jaemüüjatele tegutseb kaubaturul ka mitmeid väiksemaid ettevõtjaid, kes on esindatud ühe kaupluse või müügipinnaga. Selliste jaemüüjate turuosa kokku moodustab koondumise teate kohaselt u [...] %.

TKMi ja ABC turuosad kokku jalatsite ja nahktoodete hulgimüügi kaubaturul moodustasid 2006.a 13,7%. Koondumise teate kohaselt tegutseb nimetatud kaubaturul üle 15 ettevõtja, suuremateks hulgimüüjateks on Nittis OÜ [...], Excellent Grupp [...] ja Kington AS [...].

Koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba TKM Shoes OÜ / Aktsiaselts ABC King /OÜ ABC Saare osa koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Märt Ots
Peadirektor